

23372810-6	12/07/2010	האַרץ - כּוֹתֶרֶת	עמוד 1	31	26.1×35.11
התנועה המסורתית - 24180					

סטירת לחי

יאיר אטינגר

בחדש שעבר ביקרה בישראל הרבה הקונסרב" טיבית ג'ולי שונפּלר. ראש כנסת הרבנים של התנועה המסורתית העולמית באה כדי לספר על אוירה עכ" רה, כמעט נזעמת, ביהדות הלא־אורתודוקסית מחוץ לישראל. היא אמרה שהצעת חוק הגיור של ח"כ דוד רר תם היא "סטירת לחי", שי־ שראל כבר מאכרת בגללה את הדור הצעיר היהודי כארה"ב שחש כי ישראל קוברת אותו מחוץ לגדר.

^{המשך בעמוד 4}

הרפורמה של רותם | **יאיר אטינגר**

סטירת לחי לרפורמים ולקונסרבטיבים

המשך מעמוד 1

לרבה שונפּלד ולראשי התנועה הרפורמית אין שום סיבה להתנחם בטיוטה של רותם שתעלה היום להצבעה בקריאה ראשונה. עיקר התיקונים שערך רותם נועדו לפייס את החרדים, שעמדתם חשובה לאין ערוך לעתידו של החוק.

רותם מבטיח לערוך הירברות עם כל הצדדים לקראת ההצבעות הבאות, והשאלה שתעמוד כעת למבחן היא, אם בסוף התהליך יישאר תוכן לחוק הגיור המהפכני שישראל ביתנו הבטיחה לבחוריה. כזכור, מהבטחותיה לאפשר ברית זוגיות - לא יצא רבר.

מרגע לידתה, הצעת חוק הגיור התקבלה בזי־ עזוע מכל הכיוונים. מבחינת החרדים, פידוק הר־ בנות הראשית מהמונופול שלה ומתן אפשרות למתגיידים לעבור את תהליך הגיור בחסותם של רבני ערים מתונים - היא קו אדום. הרפורי־ מים נפגעו קשות מכמה סעיפים, כמו הקביעה כי הרבנות תהיה כעלת סמכות בענייני גיור (בעבר, הרבנות משכה ידיה מהגיור בלחץ החרדים, ומשום כך הוקמו בתי הדין המיוחדים לגיור המוזהים עם הציונות הדתית), וכמו הקביעה המבטלת את המי־ צב הקיים מאז ומתמיד, שעל פיו מתגיידים חר־ שים יכלו להתארח בישראל באופן אוטומטי. התיקונים של רותם, שנעשו בעזרת עו"ד יעקב וינרוט, נועדו לפייס את החרדים. ההצעה החדשה

זעם בקהילות התפוצות

ביהדות ארצות הברית כינו את החוק "עלבון"

נטשה מחגוביה

כתבת "הארץ" בארה"ב

יודי ועדת החוקה של הכני־ סת, דוד רותם (ישראל ביתנו), ועמיתו לטיעה, סגן שר החוץ דני אילון, נפגשו באחרונה עם ראשי הקהילה היהודית בארה"ב בניסיון לגבש נוסח מוסכם לסוגיית הגיור. במי־ שך חודשים הזהירו מנהיגי הקהילות היהודיות בצפון אמ־ ריקה מפני העברת חוק הגיור, שאינו מתחשב, לטענתם, בכך ש-85% מהיהודים אינם שייכים לזרם האורתודוקסי.

בראשית יוני כא לניו־יורק גם שר החוץ אביגדור ליברמן, אך גם הוא לא הצליח להשיג פשי־ רה בסוגיה. מנהיגי הרפורמים, הקונסרבטיבים והרקונסטרוקי־ ציוניסטים הודיעו אחרי הפגי־ שה כי הם "עדיין מודאגים מכך שהחוק יגרום לשסע בין מדינת

קובעת למשל, כי התנאי לגיור יהיה בכפוף ל־" קבלת עול מצוות על פי ההלכה". מדובר בניסוח יוצא דופן, שמעבר לשאלה כיצד הוא יתפרש על ידי בתי המשפט, בוודאי שאין בו בשורות מעור־ דרות למי שעבר גיור לא אורתודוקסי.

עם זאת, רותם עשה מאמץ מרשים למצוא פש־ רה. הוא השאיר על כנם ניסוחים מאוד לא נוחים מבחינת החרדים, כמו פתיחת אזורי הגיור, כמו דחיית הדרישה החרדית להכפיף את כל התהי־ לייך באופן בלעדי לרבנות הראשית, וכמו הקושי הרב שיעמוד על פי ההצעה בפני הרבנים החרדים לבטל גיורים שכבר נעשו. בשנתיים האחרונות - הצדה העיקרית של הגיודים היא בעצם ביטולי הגיורים.

לרברי רותם, החרדים מסכימים להצעת החוק שלו, אבל אם הוא יודי מפלגתו ליברמן באמת מאמינים בזה, אפשר שמצפה להם הפתעה. במהי־ לך המו"מ החרדים ינסו לנטרל את המטענים הטמונים בהצעה של רותם, ובעיקר לנסות לדאוג לכך שהכל יהיה כפוף לרבנות הראשית.

אבל ישנה פרשנות נוספת לכל המהלך הזה, והיא שחוק הגיור היה ונותר פיקציה, וכעת הוא נשלף כדי לאפשר לליברמן להצטייר כמי שרואג לבוחריו בעיתוי שבו היהסים בינו לבין נתניהו חורקים ממילא. בשני המקרים, לא בטוח שטוב ייצא מזה עבור הרפורמים והקונסרבטיבים.

יהונתן ליס ונטשה מחגוביה

סעדה בקהילות הדפורמיות והקונסרבטיביות בישראל ובחו"ל כעקבות נוסח חדש של דפורמת הגיור, שיוכא הבוקר לדיון בוועדת החוקה של הכנסת לקראת הצבעה בקריאה ראשונה. הנוסח, שגיבש יושב ראש הוועדה דוד רותם מי־ שראל ביתנו, מפקיד בידי הרבנות הראשית את הסמכות בנושאי גיור בישראל. במקביל, הוא מקל באופן משמעותי על אזרחים ישראלים המבקשים להתגייר.

רותם ועמיתו לטיעה, סגן שר החוץ דני אילון, נפגשו באחרונה עם ראשי הקהילה היהודית בא־ רצות הברית בניסיון לגבש נוסח מוסכם לסוגיית הגיור. במשך חודשים הזהירו מנהיגי הקהילות היהודיות בצפון אמריקה מפני העברת חוק הגיור, שאינו מתחשב, לטענתם, בכך ש-85% מהיהודים אינם שייכים לזרם האורתודוי־ קסי. לדבריהם, החוק החדש יפי־ גע בגיורים שבוצעו בידי רבנים שאינם אורתודוקסיים. מבחינת הקהילות המסורתיות והרפור־ מיות, מדובר בצעד נוסף בניסיון לעשות להם דה־לגיטימציה בי־

ראל - הדעה נוספת ביחסים העי־ דינים, לאחד תקריות כמו פרשת נשות הכותל שעוררה סערה בקרב יהודי צפון אמריקה.

הצעת החוק שתוכא הבוקר לדיון כוללת ארבעה סעיפים עיי־ קריים. הראשון: הרבנות הראשית

תקבל, לראשונה, "אחריות לנושא הגיור בישראל". השני: הקלה מש־ מעותית למבקשים להתגייר, כך שכל רבני הערים ומועצות המקרי־ מיות בארץ יורשו לערוך גיורים. הדבר ירחיב את מספר המוקדים בהם ניתן יהיה לבצע גיורים ויקל על העומס בכיצועם.

הסעיף השלישי מאפשר למיר־ עמדים לגיור המחזיקים באזרחות ישראלית לבחור את המקום בו יבי־ צעו את הגיור. כך, הם יוכלו לבחור ברב "נוח" מבחינתם, שיקל עליהם ולא יחמיד בהליכי הגיור השונים. הסעיף הרביעי המשמעותי בהצעת החוק קובע כי "לא יהיה תוקף לביטול גיור שנערך על ידי בית דין מיוחד, אלא אם כן החליט בית הדין שערך את הגיור כי הוא נערך על בסיס מידע מט־ עה או הסתרת מידע מכוונת על ידי המתגייר בטרם הגיור". בכך, יבוא הקץ להחלטות שרירותיות על ביטול גיורים כפי שהתקבלו בחודשים האחרונים.

"במהלך הזה, אני פותר בחוק אחד את נושא הגיור, ביטולי הגיודים והנישואין בישראל", אמר אתמול רותם ל"הארץ".

המשך בעמוד 4

חשש מקרע עם

יהודי ארה"ב בשל

רפורמת הגיור

הצעתו של ח"כ דוד רותם תעלה היום לדיון ראשון בכנסת. במרכזה: לרבנות הראשית תהיה סמכות בלעדית לגייר

תקבל, לראשונה, "אחריות לנושא הגיור בישראל". השני: הקלה מש־ מעותית למבקשים להתגייר, כך שכל רבני הערים ומועצות המקרי־ מיות בארץ יורשו לערוך גיורים. הדבר ירחיב את מספר המוקדים בהם ניתן יהיה לבצע גיורים ויקל על העומס בכיצועם. הסעיף השלישי מאפשר למיר־ עמדים לגיור המחזיקים באזרחות ישראלית לבחור את המקום בו יבי־ צעו את הגיור. כך, הם יוכלו לבחור ברב "נוח" מבחינתם, שיקל עליהם ולא יחמיד בהליכי הגיור השונים. הסעיף הרביעי המשמעותי בהצעת החוק קובע כי "לא יהיה תוקף לביטול גיור שנערך על ידי בית דין מיוחד, אלא אם כן החליט בית הדין שערך את הגיור כי הוא נערך על בסיס מידע מט־ עה או הסתרת מידע מכוונת על ידי המתגייר בטרם הגיור". בכך, יבוא הקץ להחלטות שרירותיות על ביטול גיורים כפי שהתקבלו בחודשים האחרונים.

"במהלך הזה, אני פותר בחוק אחד את נושא הגיור, ביטולי הגיודים והנישואין בישראל", אמר אתמול רותם ל"הארץ".

המשך בעמוד 4

23.13x28.46	32	1	עמוד	הארץ - כותרת	12/07/2010	23372835-3
התנועה המסורתית - 24180						

הדיל של רותם: הליך הגיור יוקל, הרבנות תתחזק

אחרי שזכה בתמיכת ש"ס, מאיץ יו"ר ועדת החוקה את רפורמת הגיור השנויה במחלוקת של ישראל ביתנו

הקלות תמורת סמכויות | עיקרי הרפורמה בגיור

הרבנות הראשית תקבל:
 © אחריות בלעדית לנושא הגיור בישראל, לראשונה מקום המדינה
 © הגיור יאושר רק "לאחר קבלת עול תורה ומצוות"

המתגיירים יקבלו:
 © אפשרות להתגייר אצל כל רב עיר או מועצה מקומית
 © אפשרות לערער על הליך הגיור לבית דין מיוחד

תצלום: טס שפלן

לפי הנוסח שיעלה היום לדיון בכנסת

פגיעה המורה במעמדם של גרים וגרות שאינם אורתודוקסים. אנו קוראים לך למנוע משבר המור עם יהודי ארה"ב" (עוד בנושא זה - ראו ידיעה נפרדת). חבר הכנסת נתמן שי (קריי-מה), כינה אתמול את הצעת החוק "סטירת לחי ליהדות ארה"ב", ואילו ממלא מקום סיעת קדימה, ח"כ יוחנן פל-סנר, אמר כי "רווקא כעת, כשאנו זקוקים להידוק היחסים עם יהדות ארה"ב מול מסע הדהילגיטימציה נגד ישראל בעולם, מקרמת הממשלה חוק שכל כולו עסקה פוליטית בלתי לגיטימית".

רותם הודה אתמול כי הסיי-בה שהצעת החוק עולה להצבעה רווקא היום היא הדיל עם ש"ס, שתמיכת חבריה צפויה להבטיח את אישורה. "כל הזמן שאלו אותי מתי אעלה את החוק הזה להצבעה. אמרתי להם שאעשה זאת כרגע שיהיה לי רוב להע-ביר אותו". כשהתבקש להסביר את הרווחים של מפלגתו מן החוק במתכונתו הנוכחית, אמר: "ישראל ביתנו לא תרוויח כלום מהחוק. אבל אם ארצה להכנס לגן עדן, אציג בשעריו את החוק הזה".

הגיור. לדבריו, "הדרישות הח"רדיות הולכות וצומחות. ככל שההתנגחות של הקהילות האחי-רות בחרדים גדלה, כך הם מרי-מים את הכדור להנחתה מצד החרדים".

קריב, מנגד, אמר אתמול כי "הניסוח שבו רותם משתמש הוא ניסוח מאוד מעורפל. רותם משי-חק במלים. "ברגע שהחוק אומר שהאחריות היא בידי הרבנות, יהיה צורך לפנות לרבנות ול-שאל אותה בכל מקרה של גיור. וזה, אחרי שכבר 20 שנה מכירים בישראל בגיורים שלנו כח"ל לצורך מרשם תושבים".

התנועה המסורתית שיג-רה אתמול מכתב בהול לראש הממשלה, בנימין נתניהו, וכי-קשה ממנו למנוע את קידום הצעת החוק השנויה במחלוקת. "ההצעה כלשונה עלולה לפגוע

תקבל אחריות לנושא הגיור ב-ישראל, אבל לא כתוב שהיא תק-בל אחריות בלעדית לכך. לפני הקריאה השנייה והשלישית אני מתכוון לשבת גם עם הרפורמים והקונסרבטיבים כדי לשלב גם אותם במסגרת החוק", אמר.

אני פותר בחוק אחד את כל נושא הגיור והנישואין בישראל. זו מהפכה היסטורית ויום החוק, ח"כ דוד רותם

האורתודוקסים יזכו במונופול על הגיור, בניגוד לאינטרס הציבור ולהחלטות בג"ץ

מנכ"ל התנועה הרפורמית, הרב גלעד קריב

את הסיבה להתנהלות הפי-תלתלה שלו בהעברת החוק הוא מסביר בצורך "לקבע" את הדרישות החרדיות באמצעות ההצבעה ולא לאפשר להן לה-ציב תנאים נוספים בנושאי

רותם דחה אתמול בתוקף את הטענות. לדבריו, "זה לא שינוי של הסטטוס-קוו בנושאי גיור. הטענות של הרפורמים והקונס-רבטיבים הם ניסיון שלהם לזכות ברווח כלשהו, על גבם של 400 אלף עולים חדשים".

אני פותר בחוק אחד את כל נושא הגיור והנישואין בישראל. זו מהפכה היסטורית ויום החוק, ח"כ דוד רותם

האורתודוקסים יזכו במונופול על הגיור, בניגוד לאינטרס הציבור ולהחלטות בג"ץ

מנכ"ל התנועה הרפורמית, הרב גלעד קריב

לדברי רותם, ככוונתו לה-ציג נוסח מרוכב של החוק אחרי ההצבעה בקריאה ראשונה. את השינוי הוא מתכוון לבצע בזכות הנוסח המעורפל של החוק כיום. "בחוק כתוב שהרבנות הראשית

המשך מעמוד 1
 "כל מדינת ישראל תהפוך לאזור גיור אחד. מספר בתי הדין שיאפשרו גיורים יגדל באופן משמעותי. זאת מהפכה היסטורית". רותם הבהיר כי הצ-עת החוק אינה נוגעת לגיורים רפורמים או קונסרבטיבים המי-בוצעים בחו"ל, שימשיכו להיות מוכרים על ידי משרד הפנים בישראל.

ואולם, מנכ"ל התנועה הר-פורמית, הרב גלעד קריב, אמר אתמול ל"הארץ" כי "הצעת חוק זו, כלשונה, מראה מפורשות כי יצא המרצע מן השק: ח"כ רותם רקח עסקה עם החרדים שלפיה הממסד האורתודוקסי בישראל יזכה, לראשונה, במונופול בגיור, בניגוד מוחלט להחלטות בג"ץ, להבטחות שניתנו על ידי בכירי הפוליטיקאים ובניגוד לאינטרס הישיר של ציבור העולים".